

**Vadlīnijas informatīva ziņojuma sagatavošanai par
kapitālsabiedrību finansiālajiem un darbības
rādītājiem, pārvaldot valsts kapitālu**

Finanšu ministrija

2011.gada jūnijs

Saturs

I. Vispārīgie jautājumi	3
II. Esošās situācijas izvērtējums	4
III. Normatīvais regulējums.....	4
IV. Valsts kapitālsabiedrību finansiālie rādītāji un citi kapitālsabiedrības darbību raksturojošie lielumi.....	5
V. Efektīvās kapitāla pārvaldības nodrošinājums caur pārvaldības veidu	8
VI. Informācijas pieprasījums no kapitālsabiedrībām.....	9
VII. Plānošana	10
1. Vispārēja informācija par kapitālsabiedrību	10
2. Informācija par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un rezultatīviem rādītājiem	11
3. Kapitālsabiedrības darbību raksturojošie rādītāji	12
4. Investīciju projektu atšifrējums	13
5. Saistību atšifrējums.....	14
6. Aizdevumu atšifrējums	14
7. Plānotās subsīdijas un dotācijas	15
VIII. Izpilde	16
1. Vispārējā informācija par kapitālsabiedrību.....	16
2. Informācija par kapitālsabiedrības darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju izpildi ...	16
3. Kapitālsabiedrības darbību raksturojošo rādītāju izpilde	17
4. Subsīdiju un dotāciju izpilde	18
IX. Cita svarīga informācija	18
X. Informatīvā ziņojuma iesniegšana Ministru kabinetā.....	19

I. Vispārīgie jautājumi

Vadlīnijas informatīva ziņojuma sagatavošanai par kapitālsabiedrību finansiālajiem un darbības rādītājiem, pārvaldot valsts kapitālu (turpmāk – vadlīnijas) ir izstrādātas ar mērķi:

1) sekmēt Likuma par budžetu un finanšu vadību 30¹.panta pirmajā un otrajā daļā minēto uzdevumu izpildi – ministrijām un citām institūcijām, kuras par valsts kapitāla daļu turētājam iecēlis Ministru kabinets (turpmāk – MK), iesniegt MK informatīvo ziņojumu par valsts kapitālsabiedrībām¹, ieskaitot to izšķirošajā ietekmē esošajām meitas² sabiedrībām, ja tādas ir, kā arī par tām kapitālsabiedrībām, kurām nākamajā saimnieciskajā gadā valsts pamatfunkciju īstenošanai ir plānots piešķirt valsts budžeta subsīdijas vai dotācijas. Līdz kārtējā gada 30.decembrim ministrijas un citas institūcijas sniedz ziņojumu par nākamā saimnieciskā gada plānu, bet līdz kārtējā gada 1.septembrim – par iepriekšējā saimnieciskā gada izpildi;

2) sekmēt uz Valsts kontroles ieteikumu³ balstīta uzdevuma izpildi – lai sabiedrībai sniegtu informāciju, kā valsts un pašvaldību aktīvu pārvaldība ir ietekmējusi valsts budžetu, Finanšu ministrijai izstrādāt šīs vadlīnijas un nopublicēt tās Finanšu ministrijas mājas lapā.

Vadlīnijas ir izstrādātas, lai veicinātu valstij piederošo aktīvu efektīvas pārvaldības nodrošināšanu, stratēģisko un operatīvo pārraudzību, kā arī labāku finanšu un sociālās darbības rezultātu sasniegšanu, ar mērķi palielināt valsts aktīvos ieguldīto līdzekļu izmantošanas efektivitāti un atdevi valsts budžetam. Vadlīnijas ir paredzēts piemērot ministrijām un citām institūcijām (turpmāk – ministrijās), kuras par valsts kapitāla daļu turētājam iecēlis MK.

Vadlīnijās iezīmētie principi tiek attiecināti uz kapitālsabiedrībām, kurās valstij (pašvaldībai) ir pilnīga vai izšķirošā ietekme un to meitu sabiedrībām (turpmāk – kapitālsabiedrības). Vadlīniju mērķa pamatgrupa ir:

- visas valsts pilnīgajā un izšķirošajā ietekmē esošās kapitālsabiedrības;
- valsts kapitālsabiedrību pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošās meitu sabiedrības;
- citas kapitālsabiedrības, kas ir saņēmušas vai plāno saņemt subsīdijas vai dotācijas no valsts budžeta valsts pamatfunkciju⁴ īstenošanai.

Vadlīnijas nav attiecināmas uz finanšu iestādēm⁵. Finanšu iestāžu darbībai piemīt īpaša specifika, un to regulē Kredītiestāžu likums un Finanšu konglomerātu likums. To darbības rādītāji un rezultāti ir grūti salīdzināmi ar cita veida kapitālsabiedrību darbību. Minēto iestāžu darbības uzraudzību veic atsevišķa institūcija (Finanšu un kapitāla tirgus komisija).

¹ Šo vadlīniju ietvaros ar valsts kapitālsabiedrībām tiek saprastas visas valsts pilnīgajā un izšķirošajā ietekmē esošās kapitālsabiedrības.

² Atbilstoši Koncernu likuma terminoloģijai, meitas sabiedrība jeb atkarīgā sabiedrība ir valdošā uzņēmuma izšķirošajā ietekmē esoša sabiedrība, kura atrodas Latvijā.

³ Valsts kontroles 2010.gada 6.oktobra revīzijas ziņojums Nr. 5.1-2-29/2009.

⁴ Ar subsīdijām un dotācijām valsts pamatfunkciju īstenošanai likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izpratnē tiek saprastas tās subsīdijas un dotācijas, kas nav saistītas ar Eiropas Savienības struktūrfondu vai pārējās ārvalstu finanšu palīdzības ietvaros finansēto projektu īstenošanu, un kuras no valsts budžeta tiek piešķirtas kapitālsabiedrībām budžeta programmu un apakšprogrammu Nr.01.00.00 līdz 59.00.00 ietvaros.

⁵ Atbilstoši Kredītiestāžu likumam, finanšu iestāde ir komercsabiedrība, kas nodibināta, lai sniegtu vienu vai vairākus finanšu pakalpojumus (izņemot noguldījumu un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšanu) vai lai iegūtu līdzdalību citu komercsabiedrību pamatkapitālā.

II. Esošās situācijas izvērtējums

Spēkā esošie normatīvie akti, kas regulē komerciālo darbību kopumā, tai skaitā arī valsts kapitālsabiedrību darbību, ietver vairākas normas, kas paredz atskaitīšanos par kapitālsabiedrības finanšu rādītājiem. Kapitālsabiedrību darbības mērķi un virzieni var tikt definēti statūtos, informācija par finanšu rādītāju izpildi ir pieejama gada pārskatos. Taču iepriekšminētie procesi nav vienoti.

Spēkā esošie normatīvie akti noteic, ka kapitālsabiedrības sagatavo gada finanšu pārskatus, kurus kapitāla daļu turētājs (akcionārs) apstiprina. Gada pārskatu saturu nosaka attiecīgie likumi un MK noteikumi.

2010.gada septembrī valdībai tika prezentēts Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta sagatavotais pārskats par kapitālsabiedrībām, kurās valstij pieder kapitāldaļas, sniedzot sabiedrībai un politiķiem priekšstatu par valstij piederošajiem uzņēmumiem, un atspoguļojot to darbības rādītājus un rentabilitāti enerģētikas, telekomunikāciju, kokrūpniecības, transporta, nekustamo īpašumu un medicīnas jomā.

2011.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību, kas noteic, ka ministrijām jāinformē MK par valsts kapitālsabiedrību, to meitu sabiedrību plānotajiem finansiālajiem rādītājiem, prognozētajiem rezultātiem un rezultatīvajiem rādītājiem, kapitālsabiedrības attīstības un investīciju piesaistes virzieniem, un vēlāk arī jāinformē par plānoto rādītāju izpildi. Tāpat ir jāinformē par kapitālsabiedrībām (gan valsts, gan privātām), kurām tiek piešķirta subsīdija vai dotācija valsts pamatfunkciju izpildei un par tās mērķi un izlietojumu. Ir plānots, ka šāda atskaitīšanās un kontrole kalpos kā laba prakse valsts kapitālsabiedrību pārvaldības efektivitātes un tās ietekmes uz valsts budžetu izvērtējumam valstiskā un sistemātiskā līmenī.

Vadlīnijas var tikt pielietotas gan, lai izpildītu Likuma par budžetu un finanšu vadību doto deleģējumu, gan arī, lai nodrošinātu MK vispusīgu kopskatu uz situāciju valstī valsts aktīvu pārvaldības jomā.

III. Normatīvais regulējums

Vadlīnijas tika sagatavotas, pamatojoties uz šādiem normatīvajiem aktiem un vadlīniju dokumentiem:

1. Likums par budžetu un finanšu vadību (24.03.1994.);
2. Likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” (26.09.2002);
3. Likums par valsts budžetu kārtējam gadam;
4. Komerclikums (13.04.2000.);
5. Koncernu likums (23.03.2000.)
6. Gada pārskatu likums (14.10.1992);
7. Konsolidēto gada pārskatu likums (19.10.2006.);
8. Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam (18.06.2008.);
9. MK 2009.gada 15.decembra noteikumi Nr.1471 „Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”;

10. MK 2010.gada 30.marta noteikumi Nr.311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”;
11. MK 2009.gada 1.septembra noteikumi Nr.979 „Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas darbības kārtība”;
12. MK 2009.gada 17.novembra instrukcija Nr.16 „Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izstrādes un novērtēšanas metodika”;
13. Valsts uzņēmumu pārvaldības vadlīnijas Baltijas valstīs, (2010), Baltijas Korporatīvās pārvaldības Institūts;
14. OECD Guidelines on Corporate Governance of State Owned Enterprises, 2005;
15. Improving the Corporate Governance of State-Owned Enterprises: The Approach of the World Bank;
16. Citi attiecīgo jomu regulējošie normatīvie akti un metodiskie materiāli.

IV. Valsts kapitālsabiedrību finansiālie rādītāji un citi kapitālsabiedrības darbību raksturojošie lielumi

Regulāra informācijas sagatavošana un publicēšana par kapitālsabiedrību darbību veicina valsts kapitālsabiedrību atbildību un tiek sekmēti labāki saimnieciskās darbības rezultāti.

Lai izvērtētu šobrīd valstij piederošo aktīvu pārvaldības ekonomiskos rezultātus, būtu nepieciešams raksturot valsts kapitālsabiedrību darbību raksturojošos rādītājus dinamikā par saimniecisko gadu, kuram tiek plānots budžets, tekošā saimnieciskā gada provizorisko izpildi un iepriekšējā saimnieciskā gada izpildi.

Turpmāk tiek sniegta informācija par būtiskākajiem kapitālsabiedrību raksturojošiem darbības parametriem.

Apgrozāmie līdzekļi

Apgrozāmo līdzekļu apjoms tiek izmantots, analizējot kapitālsabiedrības īstermiņa finansiālos rādītājus un likviditāti. Informācijā norāda apgrozāmos līdzekļus, krājumus, debitorus, naudas līdzekļus (skaidrā nauda uzņēmuma kasēs un banku kontos), pēc kā ir iespējams izvērtēt vai kapitālsabiedrībai varētu rasties problēmas īstermiņa saistību maksājumos, vai pārāk daudz līdzekļu nav ieguldīts krājumos, kā arī vai resursi tiek izmantoti efektīvi.

Ieņēmumi

Sastāv no apgrozījuma (ieņēmumi no pamatdarbības), valsts budžeta finansējuma (t.sk. subsīdijas un dotācijas, ieņēmumi, kas gūti piedaloties valsts vai pašvaldību izsludinātajos iepirkumos, valsts pasūtījuma izpilde, saņemot maksu no valsts par sniegtajiem pakalpojumiem utml.) un citiem pašu ieņēmumiem.

Apgrozījuma pieauguma temps

Analizējot kapitālsabiedrības aktivitāti, un arī to, cik efektīvi tā izmanto tās rīcībā esošos resursus, būtu jāizvērtē galvenais naudas plūsmu ietekmējošais faktors – apgrozījuma pieauguma temps, kuram īpaši jāpievērš uzmanība, novērtējot kapitālsabiedrības saimniecisko darbību, jo no pārdošanas gūto ieņēmumu apjoms ietekmē visus pārējos kapitālsabiedrības

rādītājus. Ieņēmumu pozitīvas izmaiņas nodrošina kapitālsabiedrību ar papildus naudas līdzekļu avotu.

Saražotās produkcijas daudzums

Būtisks rādītājs, kas jāizvērtē, būtu saražotās produkcijas vienību skaits, sniegto pakalpojumu skaits, sortimenta daudzveidība un saražotās produkcijas (pakalpojumu) pašizmaksa. Iepriekšminēto parametru analīze ļautu saprast, vai valsts piešķirtie resursi (kapitāls) tiek izmantoti daudzpusīgi un racionāli.

Debitoru parādi

Debitoru parādi veido svarīgu kapitālsabiedrības naudas plūsmu ietekmējošu faktoru. Neto apgrozījuma un debitoru parādu attiecība parāda, cik reizes gada laikā debitoru parādi tiek pārvērsti par naudas līdzekļiem. Ņemot vērā, ka šī rādītāja lielums ļoti lielā mērā ir atkarīgs no nozares, kādā kapitālsabiedrība strādā, būtu nepieciešams salīdzināt šo rādītāju ar vidējo rādītāju valstī, īpaši pievēršot uzmanību salīdzinājumam ar vidējo rādītāju nozarē. Liela uzmanība jāpievērš debitoru parādu aprites ilgumam, kas parāda, cik ilgs laiks vidēji paiet, lai iekasētu debitoru parādus. Īsāks aprites laiks nodrošina kapitālsabiedrību ar ienākošiem naudas līdzekļiem, kas ir vērtīgāk nekā saņemt tos vēlāk.

Kapitālieguldījumi

Tie ir nepieciešami, lai kapitālsabiedrības infrastruktūra tiktu atjaunota un tā varētu attīstīties. Līdz ar to, būtu jāanalizē kapitāla struktūra un jāizvērtē, cik lielas papildu saistības kapitālsabiedrība ir spējīga uzņemt, lai uzlabotu rentabilitātes rādītājus un nodrošinātu līdzekļus investīcijām. Ir arī rūpīgi jāizvērtē prioritātes, vai finanšu līdzekļus novirzīt kapitālieguldījumiem augstākas jaudas tirgos vai vienreizējai dividenžu izmaksai. Kapitāla daļu turētājam ir jābūt skaidram priekšstatam par iespējamiem investīciju projektiem, tiem atvēlēto līdzekļu avotiem, uzņemto saistību ilgumu un investīcijas projektu atdeves termiņiem. Valstij kā kapitāla daļu turētājam ir jābūt ieinteresētai projektos, kas ietver modernizācijas risinājumus, tādejādi padarot efektīvākus jau esošos procesus un veidojot tos izdevīgākus nākotnē, piemēram, investīcijās jaunu pakalpojuma veidu attīstīšanai, jaunus klientu piesaisti un ieņēmumu palielināšanai, tādā veidā maksimizējot nākotnē izmaksājamās dividendes.

Saistību attiecība pret pašu kapitālu

Šis maksāspējas rādītājs raksturo, cik lielā mērā kapitālsabiedrība ir atkarīga no aizņemtā kapitāla. Augsts rādītājs nozīmētu, ka kapitālsabiedrība daudz izmanto aizņemto kapitālu, radot papildus izmaksas procentu maksājumu veidā. Maksāspējas rādītāja analīzē būtu vērtējams arī vidējais maksāspējas rādītājs nozarē, kā arī maksāspējas rādītāja dinamika. Ja šim rādītājam ir tendence pieaugt, tas norāda uz arvien pieaugošu atkarību no aizņemtā kapitāla. Procentu maksājumi par aizņemto kapitālu ir nemainīgi, neatkarīgi no realizācijas apjoma, līdz ar to var ievērojami ietekmēt kapitālsabiedrības stabilitāti, mainoties realizācijas apjomam. Pie pārāk zemām finanšu saistībām (salīdzinājumā ar pašu kapitālu) kapitālsabiedrība varētu apsvērt finanšu parāda īpatsvara palielināšanu, lai uzlabotu pašu kapitāla atdevi un nodrošinātu papildus līdzekļus kapitālieguldījumiem, uzlabojot arī ienesīgumu.

Kopējās likviditātes rādītājs

Šo likviditātes rādītāju iegūst, apgrozāmos līdzekļu izdalot ar īstermiņa saistībām. Šis rādītājs raksturo, vai apgrozāmo līdzekļu ir pietiekoši, lai pēkšņas vajadzības gadījumā ar tiem varētu nosegt visas uzņemtās īstermiņa saistības vai vismaz daļu no tām. Vidēji apgrozāmajiem līdzekļiem būtu jābūt vismaz divreiz lielākiem, nekā īstermiņa saistībām. Zems likviditātes rādītāja līmenis norāda uz to, ka kapitālsabiedrībai varētu rasties problēmas īstermiņa saistību apmaksā.

Bruto peļņa jeb EBITDA

Šis rādītājs ir peļņa pirms procentu izdevumu un nodokļu nomaksas un nolietojuma atskaitījumiem. Rādītājs tiek izmantots kapitālsabiedrības rentabilitātes analīzē, lai atklātu vadības lēmumu efektivitāti finanšu uzdevumu pildīšanai. Bruto peļņas rentabilitāte tiek izteikta procentos kā daļa no apgrozījuma, lai parādītu kapitālsabiedrības darbības efektivitāti, cik ražoto preču vai sniegto pakalpojumu cenas ir atbilstošas tirgus stāvoklim, kā arī to, vai ražošanas izmaksas ir nozarei atbilstošā līmenī. Bruto peļņas rentabilitātes rādītāji dod iespēju aprēķināt, kādā mērā apgrozījuma pārmaiņas ietekmē bruto peļņas lielumu. Ja pārējie rādītāji nemainās, bruto peļņas rentabilitātes pieaugums nodrošina pamatdarbības naudas plūsmas uzlabošanu.

Neto peļņa

Tā ir peļņa pēc finanšu izmaksām, nodokļu nomaksas un nolietojuma atskaitījumiem. Neto peļņa ir īpaši aktuāla kapitāla daļu turētājiem, jo tā var tikt sadalīta. Peļņa var arī tikt ieskaitīta rezervēs, vai izmantota kapitālsabiedrības attīstībai.

Aktīvu atdeve (ROA)

ROA tiek izteikta procentos, izdalot pārskata perioda neto peļņu (zaudējumus) ar aktīvu kopsummu. Tas ir viens no svarīgākajiem rādītājiem, kas parāda kapitālsabiedrības konkurētspēju, taču šis rādītājs ievērojami svārstās atkarībā no nozares, tāpēc būtu svarīgi to salīdzināt ar nozares vidējiem aktīvu rādītājiem. Konkurencei arvien vairāk saasinoties, cieš kapitālsabiedrību rentabilitāte un palielinās to riski. Tādā gadījumā valstij vajadzētu apsvērt, vai tās ilgtermiņa mērķis ir saglabāt īpašumtiesības konkurējošās vietējās kapitālsabiedrībās, kas darbojas attiecīgajā nozarē, kurā arvien vairāk dominē lieli un daudzpusīgi tirgus dalībnieki.

Pašu kapitāla atdeve (ROE)

ROE tiek izteikta procentos, izdalot pārskata perioda neto peļņu (zaudējumus) ar pašu kapitāla apjomu. Rādītājs demonstrē, cik izdevīgi tiek izmantots pašu kapitāls (cik lielu atdevi no tā ir iespējams iegūt). Tradicionāli šo rādītāju izmanto, lai salīdzinātu atdevi, izvērtējot dažādas iespējas kapitāla ieguldīšanai. Taču gadījumā ar valsts kapitālsabiedrībām, ir jāņem vērā, ka pašu kapitāla atdeves maksimizācija nav vienīgais mērķis, bet ir svarīga arī zemāk minētās kapitālsabiedrības veicamās sociālās funkcijas nodrošināšanas kvalitāte.

Sociālā funkcija

Valsts ir ieinteresēta ieguldīt kapitālu vai subsidēt (dotēt) tās kapitālsabiedrības, kas tiešā vai netiešā veidā piedalās kādas valstiski svarīgas funkcijas veikšanā. Līdz ar to, nebūtu pareizi analizēt tikai apgrozījuma pieaugumu vai tīro peļņu, bet gan būtu arī jāvērtē to, cik veiksmīgi kapitālsabiedrība izpilda tai uzticēto sociālo pienākumu.

Ilgtermiņa kapitālieguldījumu atdeve

Šī rādītāja aprēķināšanai neto peļņu izdala ar ilgtermiņa kapitālieguldījumiem un izsaka procentos. Šis rādītājs parāda ienesīguma atkarību no ieguldījumiem ilgtermiņa aktīvos. Ja kapitālsabiedrība maz investē līdzekļus attīstībā, tas var novest pie konkurētspējas samazināšanās nākotnē.

Nekustamie īpašumi

Valstij ir nepieciešama informācija par nekustamā īpašuma aktīvu (ēkas un telpu grupas un neapbūvēta zeme) patieso kopējo vērtību, kas ir valsts kapitālsabiedrību tiesiskajā valdījumā vai nomā, lai būtu iespējams sīkāk analizēt un novērtēt nekustamā īpašuma nozari un formulēt stratēģiju valsts nekustamā īpašuma pārvaldīšanai. Nepieciešams veikt analīzi par valdījumā vai nomā esošajām kopējām telpu platībām, kā arī to efektīvu izmantošanu raksturojošiem

rādītājiem, vienlaicīgi norādot priekšlikumus par telpu lietderīgu izmantošanu situācijā, ja strauji samazinās sniedzamo pakalpojumu apjoms vai arī darbinieku skaits.

Personāla izmaksas

Šī parametra detalizēta analīze palīdz gūt priekšstatu par strādājošo vidējo darba algu, veikt salīdzinājumu ar vidējo darba algu nozarē, kā arī ar citās nozarēs analogiskos amatos strādājošo darba algu.

Dividendes

Dividendes ir izmaksājama peļņas daļa. Tiek izmaksātas proporcionāli valstij piederošo kapitāla daļu nominālvērtību summai. Dividendes netiek izmaksātas, ja atbilstoši gada pārskata datiem konstatē, ka kapitālsabiedrībai ir bijuši zaudējumi, vai arī, ja pašu kapitāls ir mazāks par pamatkapitālu. Valsts kapitālsabiedrībām dividendēs izmaksājamā peļņas daļa tiek noteikta MK noteikumos vai atsevišķos gadījumos likumā par valsts budžetu kārtējam gadam. Kapitāla daļu turētājs var vērsties MK ar pamatotu priekšlikumu samazināt dividendēs izmaksājamo peļņas daļu, pamatojot neizmaksātās peļņas alternatīvo izlietojumu (piemēram, investīcijas uzņēmuma attīstībā).

V. Efektīvās kapitāla pārvaldības nodrošinājums caur pārvaldības veidu

Atbilstoši šobrīd spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, lēmumu par kapitālsabiedrības darbības veidu un mērķiem pieņem dalībnieku (akcionāru) sapulce, apstiprinot statūtus. Dalībnieku sapulce (kā kapitāla daļu turētājs) var arī noteikt kapitālsabiedrības peļņas izlietošanas principus, ievērojot normatīvajos aktos un apstiprinātajās nozares attīstības koncepcijās, stratēģijās un citos nozares attīstību reglamentējošos dokumentos noteiktos mērķus un uzdevumus. Valsts kapitālsabiedrībās šādus lēmumus pieņem valsts pilnvarotā persona (vai personas), un, ja valsts kapitāla daļu turētājs ir ministrija, tad šī persona ir attiecīgās ministrijas valsts sekretārs, vai ar valsts sekretāra rīkojumu noteiktā amatpersona. Iepriekšminētas personas par kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumu pildīšanu nesaņem papildu atlīdzību, bet gan saņem atlīdzību viņu amatam noteiktās mēnešalgas ietvaros.

Dalībnieku (akcionāru) sapulce ieceļ kapitālsabiedrības valdi, kas atbild par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un realizē dalībnieku sapulces noteiktos darbības mērķus un stratēģiju. Šobrīd valdes lielums un valdes locekļiem piešķiramās atlīdzības apjoms ir pakārtoti kapitālsabiedrības lielumam un finanšu rādītājiem.

Kopš 2009.gada, resursu optimizācijas un efektīvizācijas nolūkos, bija nolemts atteikties no valsts kapitālsabiedrības padomes veidošanas, izņemot gadījumus, kad kapitālsabiedrība darbojas kā kredītiestāde vai ieguldījumu pārvaldes sabiedrība. Tika pārvērtēts arī valdes locekļu skaits, atsevišķos gadījumos uzticot valdes funkciju pildīšanu vienam cilvēkam.

Lai nodrošinātu valsts kapitāla efektīvu pārvaldību, ir nepieciešams ievērot vairākus svarīgus pamatprincipus. Vispārējie principi valsts aktīvu pārvaldībai ir iezīmēti Baltijas Korporatīvās pārvaldības Institūta sagatavotajās Valsts uzņēmumu pārvaldības vadlīnijās Baltijas valstīs (2010), taču to praktiskais pielietojums būtu jāadaptē Latvijas valstī reāli valdošajai politiskajai un ekonomiskajai situācijai.

Metodiskajos materiālos par valsts kapitālsabiedrību korporatīvās pārvaldības jautājumiem tiek minēts, ka nav būtisku atšķirību starp valsts un privāto kapitālsabiedrību pārvaldības ekonomikas principiem. Galvenā atšķirība starp valsts un privāto kapitālsabiedrību ir tā, ka valsts kapitālsabiedrības gadījumā valstij, ka kapitāla daļu turētājam, ir jānodrošina

īpašnieka un vadītāja funkciju nodalīšana, lai izvairītos no kapitālsabiedrības izmantošanas citu valsts funkciju pildīšanas procesā. Ir svarīgi, lai uz valsts kapitālsabiedrībām tiktu attiecināts tāds pats normatīvais regulējums, kā uz citām konkrētajā nozarē strādājošām kapitālsabiedrībām, lai uzturētu veselīgu konkurenci un vienādus nosacījumus ikvienam.

Kvalitatīvu speciālistu piesaistīšana gan vadošajos, gan arī izpildītāju amatos ir veiksmīgās darbības pamatakmens. Lemjot par atlīdzības jautājumiem, būtu jānodrošina atlīdzības konkurētspēja darba tirgū (attiecīgajā nozarē) un stabilitāte (arī ekonomiskās lejupslīdes periodā). Piesaistot darbam speciālistus, īpaši augstos amatos, būtu jāņem vērā kandidātu profesionalitāte un atbilstība amatam, kā arī nepārprotami jāatrunā kritēriji, uz kuriem balstīt piemērotā kandidāta atlases procesu.

Lai sniegtu Saeimai un MK saprotamu, izanalizētu un vērtīgu priekšlikumu saturošu informāciju par valsts aktīvu pārvaldības ietekmi uz valsts budžetu gan kopumā, gan pa nozarēm, ministrijas, pildot Likumā par budžetu un finanšu vadību noteikto, izvērtēs kapitālsabiedrību finanšu un darbības rādītājus, piešķirto subsīdiju un dotāciju izlietojumu, un sniegs iespējamus priekšlikumus valsts resursu izmantošanas uzlabošanai.

VI. Informācijas pieprasījums no kapitālsabiedrībām

Lai sagatavotu informatīvo ziņojumu, ir nepieciešama informācija no attiecīgajām kapitālsabiedrībām. Lai ministrijām būtu iespējams vienotā stilā informēt MK par kapitālsabiedrību plānotajiem finanšu un darbības rādītājiem un to izpildi, kā arī par kapitālsabiedrībām piešķiramām subsīdijām un dotācijām pamatfunkciju īstenošanai, Finanšu ministrija aicina informācijas pieprasīšanai no kapitālsabiedrībām izmantot šīm vadlīnijām pievienotās veidlapas. Tajā pat laikā būtu jāievēro, ka šīs veidlapas ir tikai viens no iespējamajiem instrumentiem, kā nozares ministrija iegūst informāciju no kapitālsabiedrībām. Ministrija var izmantot tās rīcībā jau esošās atskaites, pārskatus, ko kapitālsabiedrība tai sniedz kā kapitāla daļu turētājam.

Veidlapās ir izmantoti gan šajās vadlīnijās aprakstītie rādītāji, gan citi darbību raksturojoši lielumi. Tā kā informācija ir jāsniedz vienreiz par plānu, un otrreiz par tā izpildi, tad arī veidlapu sadaļas ir divas – Plānošanas sadaļa ziņojuma sagatavošanai uz 30.decembri, un Izpildes sadaļa ziņojuma sagatavošanai uz 1.septembri.

Pēc nozaru ministriju ieskatiem, veidlapas var tikt papildinātas arī ar citiem rādītājiem, papildus šajās vadlīnijās piedāvātajiem, ja ministrija uzskata, ka tādā veidā tiks uzskatāmāk atspoguļota valsts kapitāla pārvaldības efektivitāte un kapitālsabiedrībai piešķirtās dotācijas (subsīdijas) izlietojums.

Ja vadlīnijās netiek dotas specifiskās norādes par to, kā veidlapās ir jāstrukturē (jānorāda) informācija, tad kapitālsabiedrība to strukturē (norāda) atbilstoši nozares ministrijas ieteikumam vai saviem ieskatiem.

Ja kapitālsabiedrība vēlas sniegt piezīmes par kādiem datiem, tad datus atzīmē ar simboliem „*” („**”, „***” utt) un izmanto vietu veidlapā zem tabulas, lai sniegtu nepieciešamas piezīmes.

Ja kapitālsabiedrība nesniedz datus ministrijai pēc šajās vadlīnijās noteiktajām veidlapām vai cita nozares ministrijas noteiktā parauga, tad ministrija sagatavo informatīvo ziņojumu balstoties uz ministrijas rīcībā jau esošo informāciju.

Aizpildot veidlapas, tajās „n”, „n+1” utt. vietā ieraksta konkrēto gada skaitli. Veidlapās ar **n** gadu saprot kārtējo gadu. Tātad, ja ministrija, piemēram, uz 2011.gada decembri sniedz ziņojumu par 2012.gadam plānojamiem rādītājiem, tad 2011.gads ir n gads, un 2012.gads ir n+1 gads. Savukārt, kad ministrija sniedz ziņojumu uz 2012.gada septembri par 2011.gada izpildi, tad 2012.gads ir n gads un 2011.gads ir n-1 gads. Ja ministrija kavē Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktos termiņus un iesniedz ziņojumu nevis līdz 30.decembrim (2011), bet, piemēram, janvārī (2012), tad par n gadu tik un tā uzskatāms 2011.gads.

Lai uzskatāmi parādītu, par kādām kapitālsabiedrībām kāda informācija tiek sniegta informatīvajā ziņojumā, Finanšu ministrija ierosina vadīties pēc 1.tabulas.

LBFV regulējums	Valsts pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošās kapitālsabiedrības; to pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošās meitu sabiedrības	Kapitālsabiedrības ar valsts kapitālu <50%, to pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošās meitu sabiedrības	Sabiedrības bez valsts kapitāla daļām
Ja nesaņem subsīdijas vai dotācijas	Iekļauj informatīvajā ziņojumā <i>„Plānošana” atskaitās izmantojot 1.-6.pielikumos;</i> <i>„Izpilde” atskaitās izmantojot pielikumus 1., 8., 9.</i>	Nav noteikts atskaitīties	Nav noteikts atskaitīties
Ja saņem subsīdijas vai dotācijas	Ja kapitālsabiedrībai ir meitu sabiedrības, tad informāciju norāda kopumā par koncernu ⁶	Iekļauj informatīvajā ziņojumā <i>„Plānošana” atskaitās izmantojot 7.pielikumu,</i> <i>„Izpilde” atskaitās izmantojot 10.pielikumu.</i>	Iekļauj informatīvajā ziņojumā <i>„Plānošana” atskaitās izmantojot 7.pielikumu,</i> <i>„Izpilde” atskaitās izmantojot 10.pielikumu.</i>

1.tabula: Informācijas par kapitālsabiedrībām atspoguļojums informatīvajā ziņojumā

VII. Plānošana

Šajā sadaļā aprakstītās veidlapas (Vadlīniju pielikumi Nr.1.-7.) izmanto, lai sagatavotu informatīvo ziņojumu uz kārtējā gada 30.decembri, saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.¹panta pirmo daļu. Veidlapas 1.- 6.izmanto, lai sniegtu informāciju par valsts pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām, to pilnīgajā vai izšķirošajā ietekmē esošām meitu sabiedrībām, bet 7.veidlapu izmanto, lai sniegtu informāciju par subsīdijām un dotācijām, ko plāno piešķirt pārējām kapitālsabiedrībām. Ja informatīvais ziņojums tiek sagatavots Saeimas vēlēšanu gadā, un, ja uz ziņojuma sagatavošanas brīdi nav apstiprināts likums par valsts budžetu nākamajam gadam, tad informāciju par plānotajām subsīdijām vai dotācijām valsts pamatfunkciju īstenošanai norāda tikai tik tālu, cik uz to brīdi ministrija plāno iekļaut savā budžeta pieprasījumā.

1. Vispārēja informācija par kapitālsabiedrību

Aizpilda atbilstoši šo vadlīniju 1.pielikumam.

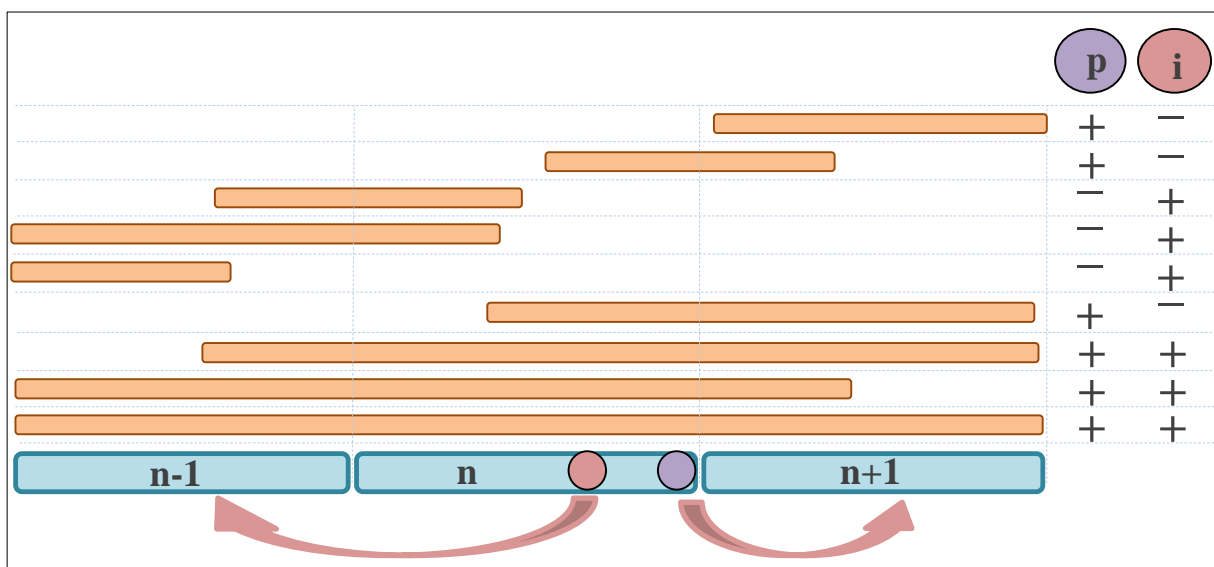
Norāda vispārējos datus par kapitālsabiedrību, tai skaitā pamatkapitālu (akciju kapitālu) un valsts kapitāla daļu (valūtas vienībās un arī procentos) uz informācijas sniegšanas brīdi, kā arī pašvaldības kapitāla daļu, ja tāda ir. Kapitālsabiedrības, kas ir valdošie uzņēmumi

⁶ Atbilstoši Koncernu likumam, koncerns ir valdošā uzņēmuma un vienas vai vairāku atkarīgo sabiedrību kopums.

atkarīgajās sabiedrībās, sniedz datus par koncernu kopumā, zem veidlapas ar „*” nosaucot meitu sabiedrības, kas ietilpst koncernā. Veidlapā norāda arī informāciju par kapitālsabiedrības dalību Ilgtspējas indeksā⁷. Attiecībā uz valsts pilnīgajām ietekmē esošajām kapitālsabiedrībām, norāda Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas konkrēto punktu⁸, saskaņā ar kuru konkrētajai kapitālsabiedrībai ir jāpieder valstij (šo informāciju var norādīt arī pati ministrija).

Ziņojumā ietver informāciju arī par tām kapitālsabiedrībām, kuras n+1 gadā vismaz kādu laika periodu būs bijušas valsts kapitālsabiedrības vai to izšķirošajā ietekmē esošās meitu sabiedrības, īpaši norādot (zem tabulas ar „*”), ka n+1 gada laikā ir plānots izbeigt valsts dalību konkrētās kapitālsabiedrības kapitālā vai uzsākt dalību kapitālā. Ziņojumā ietver arī informāciju par tām kapitālsabiedrībām, kurās n gada laikā valsts ir uzsākusi savu dalību kapitāla daļās. Ziņojumā neietver informāciju par kapitālsabiedrībām, kuru kapitālā valsts ir izbeigusi dalību n gada laikā. Attēlā Nr.1 ir ilustrēti dažādi varianti valsts dalības kapitālā uzsākšanai un izbeigšanai, un attiecīgās kapitālsabiedrības ietveršana („+”) vai neietveršana („-”) n gadā sniedzamajā ziņojumā par „n-1” gada izpildi („i”) un „n+1” gada plānu („p”).

1.attēls. Informācijas iekļaušana ziņojumā atkarībā no valsts dalības kapitālā

2. Informācija par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un rezultātiem rādītājiem

Aizpilda atbilstoši šo vadlīniju 2.pielikumam.

Aizpildot šo veidlapu, kapitālsabiedrība izmanto savos statūtos (dibināšanas dokumentos, publiskajā pārskatā) definēto darbības mērķi un identificētos darbības rezultātu rādītājus. Ja kapitālsabiedrībā līdz šim nebija definēti tās darbības rezultāti un rezultātīvie rādītāji, tad kapitālsabiedrība tos definē, par pamatu izmantojot Rezultātu un rezultātīvo rādītāju

⁷ Papildus informācija par Ilgtspējas indeksu www.ilgtspejasindekss.lv.

⁸ 88.pants. Publiskas personas komercdarbība

(1) Publiska persona komercdarbību var veikt:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

sistēmas pamatnostādnēs 2008. – 2013.gadam minētos principus, kā arī MK 2009.gada 17.novembra instrukcijā Nr.16 „Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izstrādes un novērtēšanas metodika” minētos principus.

Rindā „A” formulē kapitālsabiedrības darbības mērķi. Formulētajam mērķim ir jāraksturo konkrētās kapitālsabiedrības specifisko darbību un produktu (pakalpojumu), ko kapitālsabiedrība sniedz sabiedrībai. Šeit nebūtu norādāms vispārīgs mērķis, piemēram, par maksimālās peļņas gūšanu, kuru var attiecināt uz jebkuru kapitālsabiedrību.

Zemāk uzskaita sagaidāmos darbības rezultātus un tos raksturojošos rezultātīvos rādītājus (vienu vai vairākus). Rezultatīvie rādītāji var būt kvantitatīvi (skaits, termiņš, apjoms, u.c.), un aprakstoši (atbilstība standartam, paraugam, modelim, prasībām, stadijai). Aprakstošo rezultātu izpildei jābūt norādītai pabeigtā formā, piemēram, rezultatīvais rādītājs var būt izteikts kā „izpildīts”, ja runa ir, piemēram, par kāda konkrēta objekta izbūvi (rezultāts – „uzbūvēts”) vai projekta ieviešanu (rezultāts – „ieviests”). Par minētiem rezultātiem norāda n-1 gada izpildi (ja tāda bijusi), n gada provizorisko izpildi, un n+1 gada plānu (obligāti).

Norādot rezultatīvā rādītāja plānu n+1 gadam, kapitālsabiedrība ņem vērā to, ka n+1 gadam sekojošajā gadā tai būs jāinformē par minētā rādītāja izpildi, skaidrojot ievērojamās novirzes no plāna.

3. Kapitālsabiedrības darbību raksturojošie rādītāji

Aizpilda atbilstoši šo vadlīniju 3.pielikumam.

Šo veidlapu aizpilda, par pamatu ņemot kapitālsabiedrības n-1 gada pārskatus, provizoriskus datus par n gada pārskatos ievietojamo informāciju, kā arī par n+1 gadam plānotajiem datiem, kas tiek norādīti atbilstoši kapitālsabiedrības aplēsēm.

Rindā (1) norāda no valsts saņemamās un saņemtās subsīdijas un dotācijas par attiecīgo gadu valsts pamatfunkciju īstenošanai (no valsts budžeta izdevumi veikti 3000 kodu grupas ietvaros izdevumu klasifikācijā atbilstoši ekonomiskajām kategorijām). Tas ietver gan tās subsīdijas un dotācijas, kas saņemtas (tiks saņemtas) no ministrijas, kas ir konkrētās kapitālsabiedrības daļu turētāja, gan arī no citām ministrijām vai centrālām valsts iestādēm, kas nav šīs konkrētās kapitālsabiedrības kapitāla daļu turētājas. Par subsīdiju vai dotāciju valsts pamatfunkciju īstenošanai ir uzskatāma arī samaksa kapitālsabiedrībai uz funkciju deleģējuma līguma pamata. Norāda arī subsīdijas vai dotācijas, kas ir (tiks) piešķirtas kapitālsabiedrībai sakarā ar Eiropas Savienības Struktūrfondu vai citas ārvalstu finanšu palīdzības projektu ieviešanu. Turpretim nenorāda līdzekļus, ko valsts kā klients ir samaksājusi (samaksās) kapitālsabiedrībai par maksas pakalpojumu (valsts budžeta izdevumi 2000 koda ietvaros, piemēram elektrības maksājumi VAS „Latvenergo”) Ja subsīdijas un dotācijas netika saņemtās (nav plānotas), tad norāda „0”. Ja ne kapitālsabiedrībai, ne nozares ministrijai nav informācijas par n+1 gadā piešķiramo subsīdiju vai dotāciju apjomu, tad šo aili neaizpilda vispār.

Rindā (2) norāda bilances datus, tai skaitā aktīvu kopsummu (2.1), pašu kapitālu (2.2), pamatkapitālu (2.3.) un valsts kapitāla daļu (2.4). Atsevišķi norāda naudas līdzekļu atlikumu (2.5).

Rindā (3) norāda peļņas/zaudējumu aprēķina rādītājus, tādus kā kopējos ieņēmumus (3.1), apgrozījumu (3.2.) un pārējos ieņēmumus (3.3.). Rindā (3.4.) norāda izmaksas, atsevišķi izdalot personāla izmaksas (3.5.). Rindā (3.6.) norāda peļņu pirms procentu, nodokļu un nolietojuma atskaitīšanas (EBITDA), bet rindā (3.7.) norāda neto peļņu vai zaudējumus.

Rindā (4) norāda kapitālsabiedrību raksturojošos finanšu rādītājus, tādus kā:

- (4.1.) – pašu kapitāla atdeve (ROE), kas ir neto peļņa dalīta ar pašu kapitālu;
- (4.2.) – aktīvu atdevi (ROA), kas ir neto peļņa dalīta ar aktīvu kopsummu;
- (4.3.) - EBITDA rentabilitāti, kas ir EBITDA dalīts ar apgrozījumu;
- (4.4.) – pašu kapitāla īpatsvaru, kas ir pašu kapitāls dalīts ar aktīvu kopsummu.

Rindā (5) informatīviem mērķiem norāda kapitālsabiedrības veiktās iemaksas valsts budžetā. Iemaksas uzrāda pēc uzkrājuma principa. Iemaksas atšifrē pa iemaksu veidiem: dividendes (5.1.) (norāda arī dividenžu apmēru procentos no iepriekšējā pārskata gada neto peļņas ailē 5.1.a), uzņēmuma ienākuma nodoklis (5.2.), pievienotās vērtības nodoklis (5.3.), nekustāmā īpašuma nodoklis (5.4.), valsts sociālās apdrošināšanas obligātas iemaksas darba devēja daļa (5.5), ka arī citus valsts budžetā iemaksātos nodokļus un nodevas (piemēram kapitālsabiedrības IIN maksājumus par fizisko personu laimestiem kapitālsabiedrības rīkotajā loterijā), ja nepieciešams, tad ievērojamākas summas atšifrējot pa veidiem. Šajā sadaļā nenorāda samaksu par saņemtajiem maksas pakalpojumiem, ko kapitālsabiedrība kā klients ir saņēmusi no valsts vai pašvaldību iestādēm.

Ja kapitālsabiedrība ir iemaksājusi dividendes valsts speciālajā (sociālajā) budžetā, tad to īpaši norāda.

Rindā (6) norāda citus kapitālsabiedrību raksturojošos rādītājus:

- (6.1.) – vidējo darbinieku skaitu. To nosaka, saskaitot kapitālsabiedrībā uz darba līguma pamata strādājošos darbiniekus pārskata gada katra mēneša pēdējā datumā un summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā;
- (6.2.) – valsts budžetā veiktās iemaksas (5) dalītas ar valsts kapitālu (2.3.), kas raksturo, cik katrs valsts kapitāla daļā ieguldītais *euro* ir ģenerējis ieņēmumus valsts budžetā. Skaitli izsaka decimāldaļskaitlī (0,24 vai 0,07 u.c.);
- (6.3.) - valsts budžetā veiktās iemaksas (5) dalītas ar kalendārajā gada piešķirtajām valsts subsīdijām un dotācijām (1), kas raksturo atdevi valsts budžetā pret katru piešķirto *euro* subsīdijās un dotācijās. Skaitli izsaka decimāldaļskaitlī. Ja rindā (1) ir „0”, tad rindā (6.3) norāda „N/A”.

4. Investīciju projektu atšifrējums

Šajā veidlapā kapitālsabiedrības informē par jau iesāktajiem un plānotajiem investīciju projektiem, atšifrējot tos pa projektiem. Ja norādāmas informācijas apjoms ir liels un tā ierakstīšana veidlapā apgrūtināta uztveri, tad klāt pie veidlapas var pievienot aprakstu brīva teksta formā, norādot uz svarīgākiem kapitālsabiedrības investīciju politikas virzieniem, un aprakstot nozīmīgākos projektus.

Par investīciju projektiem šis sadaļas kontekstā ir uzskatāms secīgu aktivitāšu kopums ar noteiktu realizācijas grafiku, kurā paredzēti pasākumi materiālu vai nemateriālu vērtību iegādei vai radīšanai, un kuram ir noteikta investīciju projekta realizācijas organizatoriskā struktūra un realizācijai nepieciešamo resursu pamatojums⁹. Šeit norāda arī projektus, ko kapitālsabiedrība veic Eiropas Savienības struktūrfondu vai citas ārvalstu finanšu palīdzības

⁹ Atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību lietotai terminoloģijai

projektu ietvaros. Par investīciju projektiem neuzskata vienreizējos izdevumus pamatlīdzekļu iegādei, vai kapitālsabiedrības pārvērtēšanas rezultātā izveidojušos aktīvu pieaugumu.

4.1. Uzsāktie projekti

Par jau uzsāktiem projektiem aizpilda šo vadlīniju 4.pielikuma 4.1.veidlapu.

Par katru projektu, kas jau ir iesākts vai tiks iesākts (līgums noslēgts) jānorāda tā īss apraksts (mērķis, būtība), kā arī jānorāda veiktie (veicamie) izdevumi projektam n-1 gadā, n gada provizoriskā izpilde, un n+1 gada plāns. Ja veidlapā norāda tikai būtiskākos projektus, tad mazāk būtiskie projekti tiek norādīti kopsummā kā „Citi”. Ja norādāmais informācijas apjoms ir liels, tad brīvā formā var sniegt informāciju tikai par lielākiem projektiem, kas raksturo kapitālsabiedrības investīciju politikas virzienus.

4.2. Plānotie projekti

Plānotos investīciju projektus, par kuru īstenošanu lēmums vēl nav pieņemts (līgums nav noslēgts), norāda atbilstoši šo vadlīniju 4.pielikuma 4.2.veidlapai.

Par plānotajiem investīciju projektiem norāda projekta īsu aprakstu, paredzamo projekta realizēšanas līguma noslēgšanas datumu, projekta finansējuma avotu, plānotos izdevumus n+1 gadā, kā arī orientējošo izdevumu summu līdz projekta realizēšanas beigām.

5. Saistību atšifrējums

Aizpilda atbilstoši šo vadlīniju 5.pielikumam.

Šajā veidlapā sniedz informāciju par kapitālsabiedrības aizņēmumiem, atšifrējot atsevišķi katru aizņēmumu, kura atlikusī vērtība uz kalendāra gada beigām vismaz vienā no gadiem ir virs 72 000 *euro*. Aizņēmumus, kuru atlikusī vērtība uz kalendāra gada beigām nepārsniedz minēto robežvērtību nevienā no gadiem, norāda kopsummā „Citi”.

Veidlapā tiek iekļauti gan tādi aizņēmumi, kuru atmaksas termiņš turpinās vai beidzas kādā no minētajiem gadiem, gan arī tādi aizņēmumi, kurus kapitālsabiedrība vēl tikai plāno piesaistīt kādā no minētajiem gadiem. Kolonnā „Saistības apraksts” attiecīgi norāda „(plānots)”, ja plānotā aizņēmuma līgums vēl nav noslēgts, un turpat norāda iespējamo līguma noslēgšanas datumu.

Veidlapā norāda saistības bilances vērtību uz n-1 gada beigām, provizorisko bilances vērtību uz n gada beigām, plānotās saistību atmaksas pa trijiem nākamajiem gadiem un kopsummā turpmākos gados līdz saistības pilnīgai atmaksai.

Veidlapā nenorāda informāciju par tādiem saistību veidiem kā atliktie nodokļu maksājumi, parādi piegādātājiem, dažādi uzkrājumi un citiem līdzīgiem saistību veidiem.

Rindā (A) kopsummā norāda samaksātos (maksājamos) procentu izdevumus par visiem veidlapā uzskaitītiem aizņēmumiem, atsevišķi par katru gadu (“n-1”-, „n+3”) un kopsummā par pārējiem gadiem līdz minēto saistību pilnīgai atmaksai. Ja par kapitālsabiedrības aizņēmumu procenti tiek maksāti no valsts budžeta, tad šādus procentu maksājumus norāda atsevišķā rindā.

6. Aizdevumu atšifrējums

Aizpilda atbilstoši šo vadlīniju 6.pielikumam.

Šajā veidlapā sniedz informāciju par kapitālsabiedrības izsniegtajiem aizdevumiem. Aizdevums ir juridiskai personai nodoti kapitālsabiedrības līdzekļi, ar kuriem šai personai ir tiesības rīkoties, un kurus ir pienākums atdot. Ja tiek sniegta informācija par koncernu, tad nenorāda mātes uzņēmuma aizdevumus meitas uzņēmumiem.

Veidlapā atšifrē atsevišķi katru aizdevumu, kura atlikusī atmaksājama vērtība uz kalendāra gada beigām vismaz vienā no gadiem ir virs 15 000 *euro*. Aizdevumus, kuru atlikusī vērtība uz kalendāra gada beigām nepārsniedz minēto robežvērtību nevienā no gadiem, norāda kopsummā „Citi”. Aizdevumus pašvaldībām, ja tādi ir, arī neatšifrē, neatkarīgi no to apmēra, un katrā no gadiem norāda vienā kopsummā „Aizdevumi pašvaldībām”.

Veidlapā tiek iekļauti gan tādi aizdevumi, kuru termiņš turpinās vai beidzas kādā no minētajiem gadiem, gan arī tādi aizdevumi, kurus kapitālsabiedrība vēl tikai plāno aizdot kādā no minētajiem gadiem. Par aizdevumiem, kuriem vēl nav noslēgts līgums, kolonnā „Aizdevuma apraksts” attiecīgi norāda „(plānots)”, kā arī turpat norāda provizorisko līguma noslēgšanas datumu.

Veidlapā norāda aizdevuma bilances vērtību uz n-1 gada beigām, provizorisko bilances vērtību uz n gada beigām, plānotās aizdevuma atmaksas pa trijiem nākamajiem gadiem un kopsummā turpmākos gados līdz aizdevuma pilnīgai atgūšanai.

Rindā (A) kopsummā norāda saņemtos (sagaidāmos) procentu ieņēmumus par visiem veidlapā uzskaitītiem aizdevumiem, atsevišķi par katru norādīto gadu un kopsummā turpmākos gados līdz aizdevuma pilnīgai atgūšanai.

7. Plānotās subsīdijas un dotācijas

Šo veidlapu izmanto, lai iegūtu datus no kapitālsabiedrībām (izņemot valsts kapitālsabiedrības un to meitsabiedrības, uz kurām attiecas 1.-6.veidlapas), kam n+1 gadā plānots piešķirt subsīdijas vai dotācijas no valsts budžeta valsts pamatfunkciju īstenošanai. Par subsīdiju vai dotāciju ir uzskatāmi pārvedumi kapitālsabiedrībai, kas no valsts budžeta tiek izskaitīti, izmantojot 3000 kodu grupu atbilstoši izdevumu ekonomiskajai klasifikācijai, tai skaitā valsts funkciju deleģējuma līgumu ietvaros piešķirtās dotācijas. Par subsīdijām vai dotācijām nav uzskatāmi maksājumi, ko valsts veic kā klients (piemēram, valsts maksājumi par elektrību) un kam tiek izmantots 2000 izdevumu kods. Informācijas iegūšanas mērķis ir noskaidrot plānoto subsīdiju un dotāciju piešķiršanas mērķi, apjomu un pamatojumu, kā arī iegūt visaptverošu informāciju par kapitālsabiedrību profilu, kurām minētās subsīdijas un dotācijas ir plānots piešķirt. Informāciju par kapitālsabiedrību norāda tik daudz, cik daudz to atļauj normatīvie akti par konfidencialitāti, komercnoslēpumu un datu aizsardzību.

Veidlapas 7.1. sadaļā norāda vispārīgu informāciju par kapitālsabiedrību, tai skaitā valsts un pašvaldību dalību kapitālā, ja tāda ir, uz informācijas sniegšanas brīdi.

7.2.sadaļā informē par n+1 gadā plānojamām subsīdijām vai dotācijām, ko plānots saņemt no valsts. Šo sadaļu vēlams aizpildīt sadarbībā ar attiecīgo nozares ministriju, no kuras budžeta ir paredzēts piešķirt līdzekļus. Ja uz informācijas sagatavošanas brīdi nav apstiprināts valsts budžeta likums gadskārtējam gadam, bet ministrija plāno iekļaut konkrētai kapitālsabiedrībai piešķiramo subsīdiju vai dotāciju savā budžeta pieprasījumā, tad kapitālsabiedrība (sadarbībā ar ministriju) sniedz informāciju par provizoriski plānojamo subsīdijas vai dotācijas apmēru. Ja tiek paredzēts piešķirt vairākas subsīdijas (dotācijas) vairākiem mērķiem, tad tās atsevišķi izdala ailēs „Subsīdija Nr.1”, „Dotācija Nr.1” utt. Pie katras summas norāda subsīdijas (dotācijas) piešķiršanas mērķi un atbilstošo normatīvo pamatojumu (likums, MK noteikumi, funkciju deleģēšanas līgums, citi līgumi vai pamatojumi).

Ņemot vērā to, ka līdzekļi no valsts budžeta kapitālsabiedrībai tiek piešķirti ar noteikto mērķi, tad ir svarīgi noteikt darbības rezultātus, ko kapitālsabiedrība plāno sasniegt pateicoties valsts piešķirtajam finansējumam, kā arī konkrētos rezultātos rādītājus. Ja kapitālsabiedrībā līdz šim nebija definēti konkrēti finansējamo pasākumu darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji, tad kapitālsabiedrība tos definē, par pamatu izmantojot Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam minētos principus, kā arī MK 2009.gada 17.novembra instrukcijā Nr.16 „Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izstrādes un novērtēšanas metodika” minētos principus. To dara katrai subsīdijai vai dotācijai, kurām ir savi konkrētie piešķiršanas mērķi. Kolonnā pret katru formulēto rezultatīvo rādītāju norāda n+1 gadam tā plānojamo skaitlisko vērtību, ievērojot, ka nākošajā pārskata periodā par šīs vērtības izpildi būs jāatskaitās.

Ja kapitālsabiedrība subsīdijai vai dotācijai nevar definēt darbības rezultātu un rezultātos rādītājus, tad detalizēti norāda, kā piešķiramā subsīdija vai dotācija pozitīvi ietekmēs kapitālsabiedrības darbību kopumā.

VIII. Izpilde

Šajā sadaļā uzskaitītās veidlapas izmanto, lai sagatavotu informatīvo ziņojumu uz kārtējā gada 1.septembri, saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.¹ panta otro daļu. Veidlapas 1., 8., 9. izmanto, lai sniegtu informāciju par valsts kapitālsabiedrībām un to izšķirošajā ietekmē esošajām kapitālsabiedrībām, bet 10.veidlapu izmanto, lai sniegtu informāciju par subsīdijām un dotācijām, ko plāno piešķirt pārējām kapitālsabiedrībām. Uz 1.septembri iesniedzamā informatīvā ziņojuma mērķis ir atskaitīties par tiem plānotajiem rādītājiem, kas bija aprakstīti pirmsiepriekšējā gadā uz 30.decembri iesniegtajā informatīvajā ziņojumā. Līdz ar to, par pamatu ņem plāna veidlapas iepriekšējām gadam, un papildina tās ar datiem par izpildi. Ja veidojas situācija, kad ir jāsniedz izpildes dati par kapitālsabiedrību, par kuru iepriekšējā gadā ministrijai pieejami plāna dati (neatbilda likuma tvērumam), tad kolonas par n-1 gada plānu var lūgt kapitālsabiedrībai aizpildīt tik tālu, cik kapitālsabiedrība uz attiecīgo laika brīdi pati bija veikusi savas darbības prognozes.

1. Vispārējā informācija par kapitālsabiedrību

Veidlapu aizpilda atbilstoši sadaļā „Plānošana” norādītajam par 1.pielikuma aizpildīšanu. Valsts kapitāla daļas apmēru un pašvaldības kapitāla daļas apmēru (ja tāds ir) norāda uz n-1 gada beigām.

Ziņojumā ietver informāciju arī par tām kapitālsabiedrībām, kuras n-1 gadā vismaz kādu laika periodu ir bijušas valsts kapitālsabiedrības vai to izšķirošajā ietekmē esošās meitu sabiedrības, īpaši norādot (zem tabulas ar „*”), ka n-1 gada laikā valsts ir izbeigusi dalību konkrētās kapitālsabiedrības kapitālā vai uzsākusi savu dalību kapitāla daļās. Informāciju par izpildi nenorāda par tām kapitālsabiedrībām, kuru kapitālā valsts ir uzsākusi dalību n gada laikā vai plāno uzsākt n+1 gada laikā (skatīt 1.attēlu sadaļā „Plānošana”).

2. Informācija par kapitālsabiedrības darbības rezultātu un rezultatīvo rādītāju izpildi

Aizpilda atbilstoši vadlīniju 8.pielikumam. Ailē „A” norāda kapitālsabiedrības vispārīgo darbības mērķi atbilstoši kapitālsabiedrības darbības nozarei.

Attiecībā uz darbības rezultātiem un to rādītājiem, izmanto kapitālsabiedrības plāna datus n-1 gadam, ko tā bija sniegusi attiecīgajā sadaļā „Plānošana” attiecīgajā laikā periodā, norādot noformulētos darbības rezultātus, rādītājus, to prognozētās skaitliskās vērtības n-1 gadam.

Kolonnā „n-1 gada izpilde” norāda rādītāju skaitlisko izpildi pēc fakta. Aprēķina arī procentuālās izmaiņas izpildei pret plānu. Ja izpilde atšķiras no plāna vairāk kā par 10%, tad blakus kolonnā uzrāda skaidrojumu par novirzi no plāna. Ja iepriekšējā periodā plānotajam rādītājam nevar norādīt izpildes datus, tad kolonnā „skaidrojums par novirzēm” paskaidro, kāpēc nav pieejami izpildes dati. Ja kapitālsabiedrība uzskata par nepieciešamību uzrādīt kādu rezultatīvo rādītāju, kas iepriekš nebija plānots, bet kas pēc kapitālsabiedrības domām labi raksturo tās darbības kvalitāti, tad to iekļauj veidlapā, attiecīgi norādot tikai izpildi.

3. Kapitālsabiedrības darbību raksturojošo rādītāju izpilde

Aizpilda atbilstoši vadlīniju 9.pielikumam. Aizpildot datus par n-1 gada plānu, izmanto attiecīgajā pārskata periodā kapitālsabiedrības sniegtās veidlapas atbilstoši sadaļai „Plānošana”. Kolonnā „n-1 gada izpilde” norāda skaitlisko izpildi pēc fakta. Aprēķina arī procentuālās izmaiņas izpildei pret plānu. Ja noteiktiem rādītājiem (veidlapā iekrāsotas rindas) izpilde atšķiras no plāna, tad veidlapas 7.sadaļā norāda detalizēto skaidrojumu par attiecīgā parametra izpildes novirzēm. Novirzes skaidro, ja rādītājam 7.3. ir kaut niecīga atšķirība no plānotā, bet rādītājiem 7.1., 7.2., 7.4., 7.5., 7.6., 7.8. un 7.9. novirze no plāna pārsniedz 10%. Papildu 7.sadaļā minētiem parametriem, var pievienot arī skaidrojumu par citu parametru novirzēm, ja kapitālsabiedrība uzskata to par svarīgu informāciju.

Sadaļā 7.1. skaidro izpildes atšķirības no plānotajām subsīdijām vai dotācijām, kuras kapitālsabiedrībai piešķir valsts pamatfunkciju īstenošanai.

Sadaļā 7.2. un 7.3. skaidro, kādu darbību rezultātā notikušas izmaiņas kopējos aktīvos, kā arī kā pārskata periodā ir mainījies valsts kapitāla daļa. Detalizēti izskaidro izmaiņu mērķus un cēloņus, tai skaitā pamatkapitāla palielināšanu vai samazināšanu, aktīvu pārvērtēšanu, saistību palielināšanos utt.

Sadaļās 7.4.-7.6. skaidro būtiskākos faktorus, kas ietekmējuši ieņēmumu un izdevumu izpildi, kā arī detalizēti skaidro peļņas (zaudējumu) rādītāju novirzi no plāna. Sadaļā 7.7. sniedz analītisko skaidrojumu par veidlapas 4.sadaļā minēto finanšu rādītāju izpildi, analizējot to kopskatā ar iepriekšminētiem rādītājiem un kapitālsabiedrības darbību kopumā.

Sadaļā 7.8. skaidro valsts budžeta plānoto iemaksājamo dividenžu apjomu atšķirību no izpildes, kas radusies citu iemeslu dēļ, nekā peļņas (zaudējumu) izpildes novirze no plāna. Norāda arī dividenžu apmēru procentos no iepriekšējā pārskata gada neto peļņas. Šeit apraksta lēmumus par atšķirīgo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu no sākotnēji plānotā, nosaucot attiecīgos MK lēmumus, citus atbilstošos normatīvos aktus.

Sadaļa 7.9. apraksta izmaiņas vidējā darbinieku skaitā, uzskaitot arī uzņēmuma darbības paplašināšanas vai optimizācijas pasākumus, ja tādi bijuši.

Ja norādāmās informācijas un skaidrojumu apjoms ir būtisks un tā ierakstīšana veidlapā apgrūtina uztveri, tad skaidrojumus var pievienot klāt pie veidlapas brīva teksta formā, strukturējot to atbilstoši veidlapā norādītajai rādītāju secībai.

Papildus pie datiem par plāna un izpildes atbilstību, sadaļā 6.4. kapitālsabiedrības informē par n-1 gada laikā veiktajiem ziedojumiem un dāvinājumiem, norādot tos kopsummā un arī sadalījumā pa atsevišķiem ziedojumiem. Norāda ziedojuma (dāvinājuma) saņēmēju, mērķi, citu ziedojumu (dāvinājumu) raksturojošo informāciju. Šī informācija ir svarīga valstij, jo raksturo, vai kapitālsabiedrības ziedojumu (dāvinājumu) politika atbilst kapitālsabiedrības darbības virzienam.

4. Subsīdiju un dotāciju izpilde

Šo veidlapu (pielikums Nr.10) aizpilda kapitālsabiedrības, kurās valsts kapitāla daļa ir mazākumā vai tādas nav vispār, un informē tikai par saņemtajām subsīdijām un dotācijām no valsts budžeta valsts pamatfunkciju īstenošanai. Norāda vispārīgo informāciju par kapitālsabiedrību, tai skaitā valsts un pašvaldību kapitāla daļu, ja tāda ir, uz n-1 gada beigām.

Plāna datiem par pamatu ņem iepriekšējā gada aizpildītās veidlapas par plānotajām subsīdijām un dotācijām. Ja iepriekšējā gadā kapitālsabiedrība nebija sniegusi plāna datus, tad kolonnas par n-1 gada plānu aizpilda sadarbībā ar nozares ministriju vai tās deleģēto institūciju, atbilstoši likumā „Par valsts budžetu n-1 gadam” esošajiem datiem. Norāda plāna un izpildes datus par katru atsevišķo subsīdiju vai dotāciju, kā arī skaidro izpildes novirzes no plāna gan piešķirto līdzekļu apjomam (4.2.sadaļa), gan arī darbības rezultātiem rādītājiem, kurus bija plānots sasniegt (4.4.sadaļa), ja novirzes no plāna visiem minētiem lielumiem sastāda vairāk par 10%. Ja nevar sniegt izpildes datus par līdzekļu apjomu vai par rezultātiem rādītājiem, tad paskaidro iemeslus.

Sadaļā 4.3. „Izlietojums” norāda līdzekļu apjomu, kas no piešķirtās subsīdijas vai dotācijas ir bijis izlietots n-1 gada laikā, un kāds bija atlikums uz n-1 gada beigām. Kolonnā „Izlietojuma mērķis” aprakstošā formā norāda konkrētos pasākumus, kādiem līdzekļi tika izlietoti, kā arī norāda, kad tiek plānots izlietot atlikumus, ja tādi ir bijuši uz n-1 gada beigām. Ja nevar norādīt konkrēto izlietojumu konkrētajai piešķirtajai subsīdijai vai dotācijai, tad apraksta, kā valsts līdzekļu piešķiršana ir tieši ietekmējusi kapitālsabiedrības darbību.

IX. Cita svarīga informācija

1. Papildinošās informācijas sniegšana

Ja kapitālsabiedrība, papildus jau uzskaitītajai informācijai gan Plānošanas, gan Izpildes sadaļā, vēlas informēt nozares ministriju un MK vēl par kādiem faktoriem:

1. kas ir radījuši vai tuvākajā nākotnē varētu radīt ievērojamus zaudējumus kapitālsabiedrībai;
2. kas tuvākajā nākotnē varētu uzlabot kapitālsabiedrības finanšu rādītājus, tai skaitā par iespējamiem vai jau veiktajiem darbības optimizācijas pasākumiem;
3. kas pieprasa valsts kā akcionāra iejaukšanos;
4. kas kavē kapitālsabiedrības efektīvu funkciju pildīšanu (piemēram, nepilnības likumdošanā);
5. citi svarīgi ar kapitālsabiedrības pārvaldību un finanšu darbību saistītie faktori,

tad kapitālsabiedrība brīvā rakstiskā formā informē par to nozares ministriju, informāciju iesniedzot kopā ar iepriekš uzskaitītajām veidlapu formām.

Kapitālsabiedrību atbilstoši šai sadaļai iesniegto informāciju ministrijas var izmantot, sagatavojot informatīvo ziņojumu MK un informējot par iespējamām problēmām un risinājumiem valsts aktīvu pārvaldības jautājumos.

2. Norādījumi veidlapu aizpildīšanai sakarā ar pāreju uz Eiropas Savienības vienoto valūtu (euro) 2014.gada 1.janvārī

Sagatavojot informatīvos ziņojumus uz 30.decembri, kapitālsabiedrības, iesniedzot datus par nākošo periodu (plāns) aizpilda veidlapas noradot summas *euro* valūtā, Ja kādu iemeslu dēļ nav iespējams norādīt mīnētos datus *euro* valūtā, summas norāda latos, un izdarot atbilstošo atsauci (piemēram, „*”, „**”, utt) sniedz skaidrojumu veidlapā zem atbilstošām tabulām vai pievieno papildu materiālus brīvā formā. Summas par iepriekšējo periodu (n-1 izpilde, n provizoriskā izpilde), piemēram no valsts budžeta saņemtajām subsīdijām un dotācijām, valsts budžetā veiktajiem izmaksām vai aizdevumiem u.c., datu salīdzināmības nolūkos norāda *euro* valūtā, konvertējot summas pēc oficiālā valūtas kursa (1 EUR=0.702804 LVL).

Sagatavojot informatīvos ziņojumus uz 2014.gada 1.septembri par 2013.gada izpildi, informāciju sniedz latos.

X. Informatīvā ziņojuma iesniegšana Ministru kabinetā

Ministrijas, iesniedzot MK informatīvo ziņojumu uz kārtējā gada 30.decembri saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.¹ panta pirmo daļu, un iesniedzot informatīvo ziņojumu uz kārtējā gada 1.septembri saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.¹ panta otro daļu, ka arī izvērtējot valsts aktīvu pārvaldības ietekmi uz valsts budžetu:

1) informē par tām kapitālsabiedrībām, kurās ir kapitāldaļu turētājas, kā arī par to meitsabiedrībām. Iekļauj informāciju par Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas attiecīgo punktu, sakarā ar kuru tika dibināta katra konkrētā kapitālsabiedrība;

2) sniedz apkopojošo informāciju (kopsavilkumu) par situāciju nozarē integrētā un pārskatāmā veidā, balstoties uz kapitālsabiedrību iesniegtajiem datiem. Kopsavilkumā ietver salīdzinošās tabulas, grafikus, cita veida ilustratīvo informāciju, kas veicina labāku informācijas uztveršanu. Plānošanas sadaļā vērš uzmanību uz nākošajā saimnieciskajā gadā plānotajiem attīstības virzieniem. Izpildes sadaļā pastiprinātu uzmanību vērš uz pagājušajā gadā plānoto rādītāju sasniegšanu;

3) papildus visaptverošam nozares aprakstam var pievienot informācijas izklāstu un analīzi par konkrētās kapitālsabiedrības plānotiem rādītājiem, ja vēlas akcentēt MK uzmanību uz kādu konkrēto problēmu;

4) var sniegt informāciju par nozari un to raksturojošiem rādītājiem citās valstīs, ja uzskata to par nepieciešamu;

5) plānošanas sadaļā informē par svarīgākajiem plānotajiem kapitālsabiedrību attīstības un investīciju piesaistes virzieniem, gan vispārīgi, gan par atsevišķām kapitālsabiedrībām, ja vēlas vērēt MK uzmanību uz konkrētiem projektiem;

6) atbilstoši savam izvērtējumam, informē par būtiskām nepilnībām (novirzēm, pārkāpumiem) kādās konkrētās kapitālsabiedrības darbībā vai valsts aktīvu pārvaldībā nozarē kopumā, ja tādas ir;

7) plānošanas sadaļā sniedz informāciju par plānotajiem subsīdiju un dotāciju piešķirumiem kapitālsabiedrībām valsts pamatfunkciju īstenošanai, kā arī ar to saistītajiem

sasniedzamajiem rezultātiem rādītājiem. Izpildes sadaļā informē par piešķirtajām subsīdijām un dotācijām, to izlietojumu, un sasniegtajiem rezultātiem;

8) var sniegt priekšlikumus situācijas uzlabošanai, iestrādājot tos attiecīgajā MK sēdes protokollēmuma projektā;

Ministrija izmanto kapitālsabiedrību sniegtos datus informatīvajā ziņojumā apstrādātā un apkopotā formā, un var arī pievienot kapitālsabiedrību aizpildītās veidlapas informatīvā ziņojuma pielikumā (izdēšot tukšas rindas un neiekļaujot tukšas tabulas). Taču par informatīvo ziņojumu nebūtu uzskatāma ministrijas vēstule MK, kurai tiek pievienotās kapitālsabiedrību aizpildītās veidlapas. Ministrija, kā nozares politikas veidotāja un kapitāla daļu turētāja, izpildot Likuma par budžetu un finansu vadību 30.¹ pantā noteikto, nav tikai vidutājs starp kapitālsabiedrībām un MK, bet gan izmanto iespēju analizēt savā pārraudzībā esošo jomu un piedalīties (ietekmēt) procesu uzlabošanā. To noteikti sekmētu ievākto datu uzkrāšana pa gadiem ministrijas līmenī, konsekventa analīze par plānu un izpildi no gada uz gadu. Šāda veida apkopotās informācijas pieejamība ļautu nozares ministrijām veikt lielāku analīzi par valsts līdzekļu pārvaldību kapitālsabiedrību līmenī, pieņemt lēmumus par līdzekļu turpmāko piešķiršanu, kā arī pilnvērtīgāk darboties kā kapitāla daļu turētājam.

Sagatavojot informāciju un situācijas izvērtējumu, var balstīties uz Baltijas Korporatīvās pārvaldības Institūta 2009.gada pārskatu par Latvijas valstij piederošajiem aktīviem, kas ir pieejams Finanšu ministrijas mājas lapā sadaļā „Valsts budžets” → „Metodika” → „Vadlīnijas”;

Savas kompetences ietvaros informējot par nepilnībām valsts kapitāla pārvaldībā un sniedzot priekšlikumus situācijas uzlabošanai, var balstīties uz Baltijas Korporatīvās pārvaldības Institūta sagatavotajām Valsts uzņēmumu pārvaldības vadlīnijām Baltijas valstīs (2010), kas ir pieejamas Finanšu ministrijas mājas lapā sadaļā „Valsts budžets” → „Metodika” → „Vadlīnijas”.

Valsts sekretāra p.i.
Valsts sekretāra vietniece
budžeta jautājumos

B.Bāne